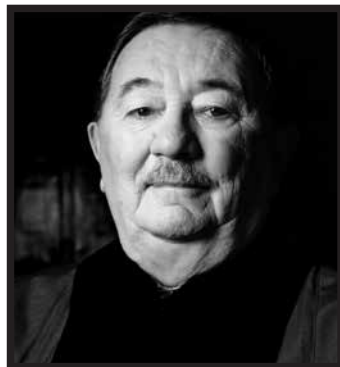

JANEZ ŠINKOVEC (1928–2016)

doktor pravnih znanosti, redni profesor Pravne fakultete Univerze v Ljubljani, nekdanji sodnik Ustavnega sodišča Republike Slovenije

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.*

*Vekovečna dragih je bližina.
Smrt je le združitve navečer.
Zemlja skupno je pribežališče
in poslednji cilj vseh nas je mir.*

Mila Kačič (1912–2000)

Spoštovana družina Šinkovec, sorodniki, prijatelji, kolegice in kolegi, dragi Janez,*

sporočilo, da nas je 8. septembra 2016 zapustil prof. dr. Janez Šinkovec, je prišlo nepričakovano, še vedno prezgodaj in nas je vse globoko prizadelo. Zaključilo se je vsestransko vsebinsko polno in bogato življenje, prenehalo je biti veliko srce.

Prof. dr. Janez Šinkovec – mož, oče in dedek, veliko ime slovenske pravne znanosti in prakse, cenjeni kolega in dragi prijatelj. Danes se od njega poslavljamo

* Poslovilne besede na pogrebu dne 14. septembra 2016.

zadnjič. Pravzaprav – ne zadnjič. Če povzamem besede Mile Kačič v eni od njenih pesmi: »*Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar druží nas. So vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.*«

Čeprav se mi vsi, vsak od nas, od vsega začetka zaveda minljivosti tega posvetnega življenja ter njegove kratkotrajnosti, pa nas vendarle v življenju osrečujejo tako lepi trenutki življenja kot tudi tisti žalostni, manj srečni, trenutki. Vendar se kljub temu zavedamo dragocenosti in enkratnosti življenja. Življenju želimo posvetiti naša dejanja, naše talente, naša dobra dejanja in dela, in mu dati s tem smisel. Smisel življenja išče in najde v tem kratkem, prekratnem življenju vsak od nas sam zase.

Prof. dr. Janez Šinkovec, dragi Janez, je smisel svojega življenja našel v stalnem in plodovitem pravniskem delu ter v neutrudnem druženju s knjigami in z vedrimi ljudmi, ob upoštevanju in prizadevanju za svoje življenjske ideale in vrednote, ki so bili vedno ideali rimskopravnega pojmovanja, da je pravo umetnost dobrega in pravičnega (*ius est ars boni et aequi*).

Kakšna je bila življenjska pot prof. dr. Janeza Šinkovca? Rodil se je 12. avgusta 1928 v Ljubljani. Osnovno šolo je obiskoval v Krškem,¹ gimnazijo v Ljubljani.² Na Pravni fakulteti v Ljubljani³ je diplomiral leta 1956, leta 1976 je magistriral ter leta 1980 doktoriral. Leta 1978 je bil sprva izvoljen za docenta,⁴ leta 1985 pa za rednega profesorja Pravne fakultete Univerze v Ljubljani.⁵

Prof. dr. Šinkovec je od diplome dalje delal v pravosodju, sprva kot pripravnik na Okrožnem sodišču v Ljubljani,⁶ nato je deloval kot okrajni sodnik v Radovljici (1957–1960),⁷ sodnik na Okrožnem sodišču v Ljubljani (1960–1962),⁸ med leti 1962 do 1967 je bil predsednik Okrožnega sodišča v Novi Gorici,⁹ med leti 1967 do 1970 je opravljal delo pomočnika direktorja podjetja ČGP Delo,¹⁰ nato je bil svetovalec Ustavnega sodišča Republike Slovenije (1970–1973),¹¹

¹ Od leta 1934 do 1938.

² IV. moška gimnazija, 1939–1947.

³ Obiskoval jo je od leta 1950 do 1956.

⁴ Z dnem 23. oktobra 1978.

⁵ Z dnem 26. februarja 1985.

⁶ Od 1. avgusta 1956 do 31. decembra 1956.

⁷ Od 1. januarja 1957 do 28. julija 1960.

⁸ Od 29. julija 1960 do 31. julija 1962.

⁹ Od 1. avgusta 1962 do 28. februarja 1967.

¹⁰ Od 1. marca 1967 do 31. marca 1970.

¹¹ Od 1. aprila 1970 do 28. februarja 1973.

sodnik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije (1973–1986)¹² ter predsednik komisije za sistemska vprašanja Skupščine SRS (1986–1989).¹³ Od leta 1990 do 1998 je bil sodnik Ustavnega sodišča Republike Slovenije.¹⁴

V Radovljici in Novi Gorici je bil predsednik pravniškega društva. Sicer pa je bil več let predsednik Zveze društev pravnikov Slovenije¹⁵ in tudi predsednik Zveze društev pravnikov Jugoslavije.¹⁶ S slednje funkcije je javno odstopil ob konfliktih s SFRJ, ko je tudi izpeljal izstop slovenskih pravnikov iz jugoslovanske zveze. V času, ko je bil sodnik Vrhovnega sodišča Slovenije, je bil tudi urednik Pravosodnega biltena in urednik objav sodne prakse, kar je bila osnova za računalniško obdelavo sodne prakse. Bil je član komisije za pravosodne izpite, član zveznih komisij in pravnega sveta Jugoslavije.

Od leta 1943 dalje je sodeloval v narodnoosvobodilnem boju, za kar je bil odlikovan z Redom hrabrosti¹⁷ in Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo,¹⁸ Redom dela z zlatim vencem¹⁹ ter Redom republike s srebrnim vencem.²⁰

Ameriški pisatelj Thornton Wilder (1897–1975) je nekoč dejal: »*To je dežela živčih in onkraj je dežela mrtvih, most med obema je naša ljubezen.*« – To je dežela živčih. To deželo smo s pokojnim Janezom živeli skupaj. Mnogi smo z njim preživeli le nekatere trenutke, nekateri njegovo celotno življenje. Na ta čas imamo mnogi številne spomine, zlasti v zadnjih dneh so oživele številne njegove anekdote, ki jih je prof. dr. Šinkovec rad pripovedoval, na primer ta, da je za pripravo na lovski izpit potreboval več časa kot za pripravo na pravosodni izpit. Pa še jih je bilo.

Osebnost Janeza spoznal nekje v letu 1992, ko je bil na vrhuncu svojih moči, ko je bil sodnik Ustavnega sodišča. Bil je ljubezniv, pa vendarle neposreden, hudomušen, iskrov. Vendar kljub temu življenjsko blizu vsakomur, ki je imel srečo, da ga je poznal in z njim sodeloval. Vedno je bil vedrega duha, poln življenjske energije, nasmejan in kot tak nam je bil številnim vzor. To smo mu kdaj tudi zavidali. Imel je odliko dobrega človeka, saj si je vedno vzel čas, ne samo za družino in kolege, temveč tudi za nas, ki smo bili tedaj še študenti.

¹² Od 1. marca 1973 do 31. decembra 1986.

¹³ Od 1. junija 1986 do 31. decembra 1989.

¹⁴ Od 1. januarja 1990 do 8. januarja 1998.

¹⁵ Od leta 1987 do 1993.

¹⁶ Od leta 1988 do 1990.

¹⁷ Leta 1962.

¹⁸ Leta 1963.

¹⁹ Leta 1969.

²⁰ Leta 1982.

Zanimal se je za naše uspehe, nam pri tem pomagal, zalagal z literaturo ter spodbujal in se z nami veselil vsakega našega uspeha.

Za prof. dr. Šinkovca je bilo delo, tj. neutrudno pravno pisanje in raziskovanje potrdilo, da je živ in da ne živi zaman in tjavendan, temveč da ustvarja zase in za celotno pravniško javnost. Veliko je objavljaj, pogosto je tlakoval pot novim pravnim spoznanjem. Njegova bibliografija šteje kar 331 enot,²¹ od tega kar 22 izvirnih znanstvenih člankov, sedem preglednih znanstvenih člankov in številnih drugih strokovnih člankov ter strokovnih in znanstvenih monografij, izdanih v knjižni obliki.

Objavljaj je predvsem v revijah *Pravnik*, *Podjetje* in *delo*, *Pravna praksa* ter *Pravosodni bilten*. V člankih in razpravah je obravnaval zlasti ustavnopravna in gospodarska vprašanja.

Proučeval je številna pravna področja, in sicer od delovnega prava,²² civilnega prava, varstva okolja, gospodarskega prava oziroma prava družb²³ in evropskega prava do ustavnega prava²⁴ in človekovih pravic.²⁵ Vedno so ga vodila visoka merila pravne stroke. Pisal je tudi za laično javnost.²⁶

Objavil je več del s področja podjetništva, gospodarskega prava (Pravo družb,²⁷ Temelji podjetništva,²⁸ Integracije in koncentracije v gospodarstvu,²⁹ Temeljni

²¹ <<http://izumbib.izum.si/bibliografije/Y20160913092316-A2691683.html>> (11. 9. 2016).

²² Bil je namreč član Inštituta za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

²³ Na primer *Pravo družb*, (zbirka *Gospodarska založba*). *Gospodarski vestnik*, Ljubljana 1989; *Delniška družba in povezane družbe*. Bonex, Ljubljana 1994; *Družba z omejeno odgovornostjo*. Bonex, Ljubljana 1995; *Koncernsko pravo – povezana podjetja*. Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 2001; *Komentar Zakona o gospodarskih družbah – s sodno prakso, vzorci tožb in vzorci aktov gospodarskih družb ter prilogami* (v soavtorstvu z Boštjanom Tratarjem). Legat, Lesce 2004; *Družba z omejeno odgovornostjo* (zbirka *Gospodarska založba*). *Gospodarski vestnik*, Ljubljana 1990.

²⁴ *Pravna, demokratična in socialna država. Enotnost*, Ljubljana 1996; *Odgovornost države za škodo*. *Gospodarski vestnik*, Ljubljana 1998.

²⁵ Na primer *Pravice in svoboščine* (zbirka *Učbeniki*). Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 1997.

²⁶ Na primer *Občanov pravni svetovalec*. Delavska univerza Boris Kidrič in Zveza sindikatov Slovenije, Ljubljana 1970; *Zasebnikov in kmetovalčev pravni svetovalec*. Delavska univerza Boris Kidrič, Ljubljana 1971.

²⁷ *Pravo družb* (zbirka *Gospodarska založba*). *Gospodarski vestnik*, Ljubljana 1989.

²⁸ *Temelji podjetništva* (zbirka *Gospodarska založba*). *Gospodarski vestnik*, Ljubljana 1992.

²⁹ *Integracije in koncentracije v gospodarstvu* (zbirka *Gospodarska založba*). *Gospodarski vestnik*, Ljubljana 1990.

akti in pogodbe gospodarskih družb³⁰),³¹ lastnine, varstva okolja, prava Evropske unije³² itd.

Dr. Šinkovec je veliko pozornosti namenjal vprašanjem ustavnosti (pravna in socialna država, demokratična država, ustavno zagotavljanje lastnine, socialna funkcija lastnine, varstvo osebnosti in zasebnosti, pridobljene pravice ter varstvo okolja), kar je proučeval tudi v mednarodnem centru Združenih narodov v Bonnu v Nemčiji.³³

V tujini je v Hamburgu v Nemčiji predaval na Institutu Maxa Plancka pravo v tranziciji.³⁴ V reviji *Osteuroparecht* je objavil članek Ustavno sodišče Republike Slovenije.³⁵ Od leta 1997 je bil nacionalni koordinator evropske raziskave o pravicah človeka pod vodstvom univerze v Osnabrücku (*Ius commune europaeum*).

Tisti, ki so poznali Janeza, vedo, da je znal biti tudi zelo čustven človek, prijeten in zabaven v zasebnem življenju – kot mož, oče, dedek, kot kolega in prijatelj. Rad je pripovedoval o svoji hčeri Laki in sinu Dediju. V zadnjem času pa je v vlogi dedka svojo čustveno toplino izkazoval predvsem svojima vnukoma Maxu in Marku. Žal mu je kruta usoda to veselje v teh dneh odvzela.

Prof. dr. Šinkovec se je vse do zadnjih dni zanimal za aktualna pravna vprašanja. Čeprav mu telo ni vedno služilo, je v svojih očeh ohranil neko mladostno iskrivost ter večno radovednost za družbene in pravne novosti.

Dragi prijatelji, danes se sicer poslavljamo od telesa pokojnega Janeza, pa vendar bo spomin na njega še dolgo živ med nami, v naših mislih, spominih in v naših srcih.

Dragi Janez, najlepše kar lahko damo Tebi in Tvoji družini ta trenutek, je zagotovilo, da boš za večno ostal v našem spominu, v spominu vseh tistih, ko so te poznali, spoštovali in imeli radi.

Za konec naj se še enkrat vrnem k pesnici Mili Kačič: »Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar druži nas. So vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.«

dr. Boštjan Tratar

³⁰ Temeljni akti podjetij in družb (zbirka Gospodarska založba). Gospodarski vestnik, Ljubljana 1989; Temeljni akti podjetij in družb (zbirka Gospodarska založba, v soavtorstvu z Ivanom Žužkom). Gospodarski vestnik, Ljubljana 1990.

³¹ Podjetje v Evropski skupnosti in temelji pravnih poslov v Evropi. Primath, Ljubljana 1998.

³² Evropsko pravo. Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 1996.

³³ Pravo okolja – načela in mednarodnopravni prikaz (zbirka Učbeniki). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, 1994.

³⁴ 1992.

³⁵ 1993.